

לשוננו לעם

עורכים: א' אברונין, מ' אזרחי וי' פרץ

מתוך

כרך א, חוברת ד, תש"ו

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

הקמתם — ניקודו כיצד?

שתי צורות לפעלי עו"י בעבר הפעיל:
הקימותי, הקמתי. והנה רבים טועים בצור-
רה השניה ואומרים: הקמתם, הרמתם—ה"א
בצירה ובנגינה מלעיל. ואפילו מורים
שואלים את תלמידיהם: הבנתם? (ה' בצירי
ובנגינה מלעיל). ולא היא, אלא צ"ל: הקמ-
תם, הרמתם, הבנתם (ה' בחטף פתח והנגי-
נה מלרע), כדרך כל תנועה גדולה בהברה
פתוחה, שלרב היא משתנית לשוא בבואה
לפני הברה בלתי מוטעמת. למשל: דבר
(ד' וב' קמוצות). אבל: דברים (ד' בשוא);
שמר (ש' קמוצה), אבל: שמרתם (ש'
בשוא). הדוגמאות היחידות מהמקרא מפ-
עלי עו"י הן מהפעלים: מות, בוא: "אם
בן הוא והמתן אותו" (שמות א, טז).
"אתם המתם את עם ה'" (במדבר יז, ו).
"ולמה הבאתם את קהל ה'" (במדבר כ,
יד); "כי הבאתם את זה להשתגע עלי"
(ש"א כא, טז). בשני הפעלים ה' של
"המתם" ושל "הבאתם" מנוקדות בחטף
פתח ונגינת המלים מלרע. מהן אנו למדים
על שאר הפעלים של נעו"י בבנין הפעיל.